

تبیین و ارزیابی شاخص های کارشایسته در ایران

دکتر سید حسن الحسینی

چکیده

این پژوهش زمینه نوعی داوری واقع بینانه نسبت به شاخص های کارشایسته و چگونگی ارتقاء سطح آن را امکان پذیر می سازد. از این رو پژوهش در جستجوی پاسخ به یک سؤال اساسی است و آن عبارت از "چستی مؤلفه ها، شاخص ها و نماگرهای سازنده کارشایسته در ایران" می باشد؛ سپس با استفاده از شاخص های طراحی شده ، بازار کار ایران از نقطه نظر کارشایسته مورد ارزیابی کلی قرار می گیرد.

در این پژوهش ، در ابتدا به مقوله "کار" به عنوان امری چند جانبه و چند وجهی نگریسته شده و "کار" و شایستگی آن ، در نظریات گوناگون و از جانب نظریه پردازان علوم اقتصاد ، مدیریت و جامعه شناسی مورد توجه قرار گرفته است. همچنین مبانی اعتقادی کارشایسته از متون مذهبی استخراج شده است همچنین پیشینه مفهوم کارشایسته در تحقیقات انجام شده در این زمینه مورد توجه و بهره گیری قرار گرفته است. سپس با رویکردی سیستمی و تقریباً جامع نسبت به طراحی مدلی مفهومی برای کارشایسته اقدام شده و در ادامه ، با طراحی ۴ مولفه ، ۱۶ شاخص و ۱۴۵ نماگر ، هریک از آنها بطور جداگانه مورد تبیین و تشریح قرار گرفته است.

شاخص های طراحی شده پس از ارسال چند باره پرسشنامه ، با توجه به آلفای کرونباخ مورد حذف و اصلاح قرار گرفتند که در نهایت با حذف ۳۰ نماگر ، ۱۱۵ نماگر نهایی در ذیل ۱۶ شاخص بدست آمد. متأسفانه علی رغم تلاش بسیار محقق ، امکان بدست آمدن آمارهای مورد اعتماد از بازار کار ایران برای نماگرها و شاخص ها محقق نگردید ، لذا محقق با ارزیابی نظرات خبرگان تحقیق در خصوص وضعیت موجود نماگرها و شاخص های کارشایسته نسبت به ارزیابی و رتبه بندی نماگرها و شاخص ها اقدام نمود.

در پایان پیشنهادهاتی بر مبنای یافته های پژوهش در دو زمینه تدوین مستمر شاخص ها و نماگرهای کارشایسته و نیز وضعیت موجود آن ها در بازار کار ایران ارائه شده است . امید است این پژوهش بتواند مبنا و راهنمای مناسبی برای پژوهش های تکمیلی باشد .

کلید واژه: کار (Work) ، کارشایسته (Decent Work)